

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 2 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petite-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnistvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

## Deželni zbor kranjski.

II. seja dne 21. junija.

Predseduje deželni glavar pl. De-tela. Vlado zastopata deželni predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas.

Glavar otvori zborovanje ob 1/11. uri.

Ker je visela obstrukcija v zraku, bil je g. deželni glavar že takoj od pričetka seje precej zbežan, tako da je pozabil se spominjati pokojnega tovariša Kušarja in pozabil je še celo na blagoslov, kojega je papež radi v zadnji seji sklenjene čestitke doposlal deželnemu zboru kranjskemu. Tudi ta blagoslov je pozabil objaviti gosp. glavar; morda ga je pa pri tem vodil dobri okus, da bi bilo namreč žaljenje papeža, če bi se njegov blagoslov delil takim kravicam, kakor so one, katere dandanes vodijo »katoliško« stranko v naši zbornici.

Predsednik naznani, da so mu došli sledeči nujni predlogi:

1. poslanca dr. Šusteršiča glede spremembe deželnozborskega volilnega reda;
2. poslanca dr. Žitnika glede spremembe lovskega zakona;
3. poslanca Mihca Arkota glede poddržavljenja mestne nižje realke v Idriji;
4. ravnoistega Mihca nujni predlog glede urejanja in izboljšanja gozdnih delavcev v eraričnih gozdih;
5. poslanca Mejača glede odprave vinske klavzule;
6. poslanca dr. Kreka glede osušenja ljubljanskega barja;
7. poslanca dr. Kreka glede deželnega zakona o kmetijskih stanovskih zadrukah;
8. poslanca dr. Šusteršiča glede vseučiliščne deputacije, koje cesar do danes še ni sprejel;
9. poslanca dr. Schweitzerja glede pomanjkanja kmetijskih delavskih močij;
10. poslanca Pogačnika glede nagodbe z Ogrsko;
11. poslanca Mihca Arkota glede zboljšanja stanja učiteljskemu osebju na c. kr. rudarski šoli v Idriji;
12. poslanca dr. Šusteršiča glede celjske gimnazije.

Kakor je videti, pograbili so klerikalci po vseh »popularnih« zadevah, jih izlili na zbornico ter zahtevali, da naj se kar čez noč vse rešijo. »Nujnost« je pri takih zadevah prava oslarija, da rabimo izraz, kojega je dr. Šusteršič v zbornico vpeljal, in dasi so ti gospodje precej neumni, da zopet rabimo izraz, kojega je dr. Šusteršič v zbornico vpeljal, za tako neumne jih pa vendar nimamo, da bi sami verovali v nujnost svojih neresnih predlogov. Gre se za prav navadno politično sleparijo ali lumparijo — zopet izraz, kojega je dr. Šusteršič v zbornico vpeljal! — ta lumparija pa se obrača proti klerikalnim volilcem samim! Stavljene predlogi niso namreč ničesar drugega, nego pesek v oči volilcem: predlagajo se nemogoče reči, če se ne bodo mogle doseči, pa bo nastal krik: liberalci niso hoteli, ker niso bili za nujnost! Samo čudimo se, da dr. Šusteršič ni nujno predlagal, da naj se odpravi sploh vsak davek! To bi bil najpopularnejši predlog, in ravno na tega je veleum iz Ovičarjeve hiše pozabil! No, pa to se da še popraviti! Preti pa dr. Šusteršiču še druga nevarnost: da ga namreč prekosi dr. Schweitzer, ki hoče, kakor vse kaže, v zbornici postati pravi in najpristnejši božji vlek! Ta božji voliček — samo ob sebi je opravičeno, da

pišemo o sejah deželnega zbora v tistem tonu, kojega so bogoljubni »katoliki« v zbornico spravili! — je namreč nujno predlagal, da naj cesarska vlada takoj odpomore na deželi tako občutnem pomanjkanju kmetijskih delavskih močij. Kako si to parlamentarno revče pač predstavlja izpeljavo tega imenitnega predloga? Ali naj c. kr. vlada farovski kuharicam strogo zaukaže, da naj od sedaj vsako leto mesto jednega rode po šest ali osem nezakonskih otrok? Ali naj se odpošlje ekspedicija cesarske armade v centralno Afriko, kjer naj nalovi na tisoče črnih robov? Dr. Šusteršič bi bil brez dvojbe prav izboren negro driver! In ali naj se ustanove c. kr. umetna vališča za otroke, kakor jih že imamo za ribe na Studencu? In da bode dr. Schweitzerju v vsakem pogledu vstreženo, naj se vališču na čelo postavi kak — kanonik!

Ker g. deželni glavar ni hotel prečitati vsega tega nujnega žaganja, poveril je nevhvaležno to nalogo deželnemu tajniku Pfeiferju, ki se je trudil v potu svojega obraza, da je s težavo prečital vseh dvanajst dolgočasnih nujnih predlogov.

Dr. Tavčar: Na kanone ste pozabili!

Dr. Šusteršič: Dr. Tavčar je že nervozen in že v prvi seji!

Dr. Tavčar: Ne domišljajte si kaj takega! Pri vaših otročjih šalah se še precej dobro zabavam!

Nato naznani deželni glavar, da bodo predlagatelji nujne svoje predloge utemeljevali, ko bo rešen dnevni red današnje seje (Smeh v središču in na desnici. Klici: Kaka nujnost pa je to? Dr. Tavčar: Šusteršičevi šolarčki se svojih nalog še niso zadostno na pamet naučili!)

Da bi te parlamentarne vajence spravili v zadrego, da bi se za bodočnost ne ustvaril kak prejudic, in da se sploh strogo izvršujejo predpisi deželnozborskega poslovnika — to zadnje bi moralo posebno našim katoliškim obstrukcionistom všeč biti, ker je, ako se zastareli poslovnik ne bi spoštoval, tudi vsaka obstrukcija nemogoča — predlaga poslanec baron Schwegel, da naj se utemeljevanje nujnih predlogov takoj izvrši.

Tu bi morali videti dr. Šusteršiča! Planil je kviško kakor vol, če si mu vtaknil pod rep tlečo gobo! Kar tulil je od jeze in njegov hripavi glas je napolnil dvorano, kakor glas prestreljene vojaške trombe. Ker si je mož v zadnjem času okrog trebuha nabral nekaj loja, ker si je ta svoj trebuš zavlil v svečano belo vestjo in ker se je med govorom s svojima rokama neprestano tolkel po tem trebuhu, bil je izdalje podoben vojaškemu bobnu, kojega obdeluje general-tambor!

Najprej nahruli deželnega glavarja samega, češ, da je on predsednik zbornice in ne baron Schwegel, ki si s svojim predlogom hoče samo čas dobiti, da se kuje neka zarota proti katoliško-narodni stranki, koji se hoče odjesti primerno zastopstvo v odsekih. Konča pa z navadno in čez in čez obrabljeno frazo: Mi tu zastopamo interese ljudstva, ki stoji v ogromni večini za nami!

Dr. Tavčar: Za Vami stoje kaplani in družega nič!

Pirc: Za Vami stoje Koblarji in drug nikdo! (Smeh.)

Schwegel dokaže ob roki poslovnika, da je njegovo stališče jedino pravo, ker bi drugače o nujnih predlogih sploh govorice biti ne moglo.

Bela vestja: Vi imate za sabo celih 53 volilcev!

Dr. Tavčar: Šusteršič hoče komandirati celo zbornico!

Bela vestja: Najhujše šele pride!

Dr. Tavčar: Družega kot burk od Vas itak ne pričakujemo!

Na to odgovarja zopet voditelj katoliške stranke in goni svoje kolesce ter se ne da premakniti s svojega stališča. Konča pa patetično: Mi hočemo »ad perpetuum memoriam« pred ljudstvom razkrinkati nasilje pri volitvi v odseke. To lumparijo hočemo videti!

Vsled tega šnopsarskega napada na stane v zbornici vihar, kakor ga še niso doživeli stari zidovi starega strelišča! Poslanci napredne narodne stranke skočijo kviško. Začujejo se ogorčeni klici: Lump bo komu lumparijo očital! Kar imaš, si z lumparijami prisleparil! Slepariš z žlindro in s testamenti! Smrdiš kot kozelj! Si goljufaval po kloštrih!

Z blehim licem kvitiral je dr. Šusteršič se zaslužene brce, in nekaj časa bil je tako otrpnen, da niti širokih svojih ust odpreti ni mogel.

Vsilil pa se je vmes dr. Brejc ter dal parkrat od sebe malo svojo »štimitico«. Donelo pa mu je nasproti: Lej ga krojača iz Gorij! Lej! Lej! Der Schneider von Görjach! Brejče tiho! Zunaj te čaka ekspres s Trbiža!

In dr. Brejc je res takoj obmolnil, dr. Šusteršič pa je dobil tik zasluženih brč še ostro grajo od strani deželnega glavarja!

Nerada mu je šla v goltanec ta graja lastnega somišljenika, ali končno jo je vendar le pogoltnil!

Ko sta govorila še Hribar in dr. Schweitzer — le-ta meni, da mora odsek, kojemu se naj kaj izroči, vselej že prej izvoljen biti, in njegovi tovariši so to kozlarjo sprejeli s ploskanjem! — prekine glavar sejo za deset minut. Katoliška levica z glavarjem vred se stisne v postransko sobo, ostali poslanci pa so se smejaše razgovarjali o »odločnem« nastopu katoliškega prvoboritelja in osebnega prijatelja g. knezoškofa. Obžalovali so, da višjega pastirja ni bilo v sejo, da bi bil delal štafazo človeku, ki se obnaša, kakor da je ravnokar prišel iz nekdanjega Pihlerjevega »kevdra«, ki pa je vzlic temu jedini reprezentant čistega katoličanstva na Kranjskem!

Ko se seja zopet prične, izjavi gosp. glavar, da ostane pri zapostavljenju nujnih predlogov in basta! Klerikalci ploskajo in poslanec Pogačnik pravi ponosno proti Hribarju: To je naš glavar!

Dr. Ferjančič predlaga, da naj g. glavar zbornico povpraša, kar je v smislu poslovnika pri vsaki odločbi predsednika dopustno. Posebno pri enunciaciji, ki je iztekla po poprejšnjem posvetovanju v klubu. Dr. Šusteršič se dela tepca in nevedneža, češ, da ga ni para-grafa v poslovniku, ki bi kaj takega dopuščal. Hribar opozarja glavarja, da govori Šusteršič že v tretje o jedni in isti stvari, imenuje ga ironično »častitega« predgovornika, radi kojega epiteta nastalo je nekaj smeha po zbornici. To pa Šusteršiča še bolj razkači in repenči se kakor petelin na gnojnem kupu. Pred tem repenčenjem stisnil se je gospod glavar in ne da glasovati o Ferjančičevem predlogu.

Dr. Tavčar: Mi protestujemo!

Dr. Brejc: Prosto Vam je!

Dr. Tavčar: Kolega Brejc, škoda, da nimate fotografičnega aparata pri sebi. Danes bi s fotografiranjem več zaslužili, kot ste kdaj zaslužili! (Smeh.)

Dr. Schaffer zahteva, da se protest zabeleži v zapisniku.

Dr. Šusteršič: U je!

Dr. Tavčar: Ali je pijan ta človek?

Pirc: Trebuh ga boli!

Dr. Tavčar: Jaklič, spurgirajte ga!

Na to se prestopi k točkam dnevnega reda in pred vsem k volitvam v odseke. Klub naprednih slovenskih poslancev, ko je bil izvedel, da želijo klerikalci večjega zastopstva v posameznih odsekih, je bil takoj pripravljen, ti želji lojalno ustreči. Sklenil je torej predlagati, da naj se število členov vsakega odseka pomnoži za jedno glavo, in da se ta glava odstopi klerikalcem. Da, klub je sklenil dati tem ljudem, ki imajo itak le malo delavnih močij med sabo, še važnejšo koncesijo. V lanskem zasedanju dano je bilo načelnistvo najvažnejšega odseka, to je finančnega odseka, klubu naprednih slovenskih poslancev. Sedaj pa je klub sklenil, da naj se to načelnistvo izroči klerikalcem. Ker se je itak vedelo, »da pride še kaj hujšega«, dalo bi se bilo s tem jako nevarno orožje v roke Šusteršičevemu klubu. Ako so hoteli delovanje deželnega zbora zabraniti, je njihov načelnik v finančnem odseku lahko vse onemogočil, samo da ni sklical sej finančnega odseka! Potem so katoliki imeli vse v svoji oblasti, in ne bilo bi se jim treba oprijemati tiste otročje-smrkave obstrukcije, koje so se oprijeli takoj v prvi letošnji seji deželnega zbora.

Lojalno ponudbo pa je »katoliški« klub zavrnil. Hotel je imeti sicer tudi samo jednega zastopnika več v vsakem odseku, tega zastopnika pa je hotel vzeti naprednemu slovenskemu klubu, to pa iz jasnega namena, da bi se potem klerikalci izven zbornice lahko bahali, da so liberalce zopet osramotili in v kot potisnili.

Dr. Šusteršič: Naša stranka se ne udeleži volitev v odseke.

Dr. Tavčar: Ker se Vam delati ne ljubi.

Dr. Šusteršič: Ta je pa dobra! Ker smo več členov hoteli v odsekih, zato se nam delati ne ljubi! Tavčar druge ljudi sodi po sebi!

Dr. Tavčar: Pri brakadah na testamente res nimamo tiste pridnosti kot Vi!

Šusteršič zopet nekaj čenca ter konča z znanim svojim plehastim patosom: Ljudstvo Vas bo sodilo! Par ljubljanskih barab na galeriji je tlesnilo v roko ter je nekaj zavpilo.

Dr. Tavčar: Galerija ima jezik za zobmi držati!

Kregar z galerije: Mi smo volilci!

Dr. Tavčar: Saj sem vedel, da ta husit zgoraj postopa!

Dr. Šusteršič: Tavčar se volilcev boji!

Dr. Tavčar: Takih volilcev se res bojim, in to radi telesne snažnosti!

Na to je dr. Ferjančič predlagal, da naj se pomnoži število članov vsakega odseka, in sicer tako, kakor smo zgoraj navedli. Ta predlog je zbornica odobrila ter se je na to vršila volitev v odseke. Te volitve se Šusterjanci niso udeležili. Takoj potem se odkažejo vse točke dnevnega reda posameznim odsekom.



Dr. Šusteršič utemeljuje sedaj prvi nujni predlog glede spremembe volilnega reda. Nastopi kot pozér, ki se je pred zrkalom naučil svoje role. Posebno z rokami napravlja vsakovrstne parade; sedaj jih pomoli visoko kviško, kakor če bi ga solkanski Dermastia po gotovem delu telesa »oplazovala«, sedaj jih razprostré od sebe, kakor bi bil križan; sedaj zopet jih pomoli prijatelju Kreku pod nos, kakor bi mu od njegove — to je Krekove strani — ne dišalo prav dobro, končno jih steguje tudi pred se, kakor bi blagoslovljal pred seboj čepečemu poslancu Jakliču prazno glavo! Figure, koje je pletel dr. Šusteršič s svojimi rokami, bile so res občudovanja vredne; kar pa je govoril, bil je čisto navaden in ordinarni »bierschwefel«. Najprej je ofluhtal veleposestnike, ki niso za družega, nego za jude, pri kojih denar iščejo.

Dr. Brejc, dr. Schweitzer, Pogačnik, ki je posebno jezen na bankerotne velikoposestnike, krulijo od samega veselja, da ima človek občutke, da je v hrastovem logu, koder je največ želoda.

Dr. Tavčar: Živalski glasovi so izborna zastopani v Vaših vrstah!

Na to ofluhta dr. Šusteršič mesta in trge, posebo pa uradništvo, katero veliko, veliko piše. »Ti akti so kakor stolp visoki in od ljudstva z zlatom plačani; kar pa je v njih zapisano, ni vredno ne groša in ne — knofa.«

Zopet zadovoljno kruljenje iz hrastovega loga! Posebno nevoščljiv je dr. Šusteršič uradnikom radi zboljšanja plač; »ti uradniki žro, žro in žro državni kapital.«

Zopet se oglašja jak iz hrastovega loga.

Vse to pa je po Šusteršičevem mnenju zakrivil deželni volilni red kranjski! Ako bi tega volilnega reda ne bilo, bi se iz Avstrije nikdo ne izseljeval, bi imela država zadosti rekrutov, in bi dr. Šusteršič pri ljudski p. sojilnici dobival še dosti več smetane, nego je danes dobiva! Govori o volilnem redu tako, kakor da je ž njim hotel cesar Kranjsko ljudstvo ogoljufati.

Deželni glavar: Take govoriče ne dopuščam! Da je zakon, kojega je potrdil svitli cesar, goljufija, se ne sme in ne more trditi!

Dr. Šusteršič začuden gleda okrog sebe, prav kakor da se mu je vozna igla potisnila v trebuh. Potem si pa misli, če že cesarja ne smem, bom pa deželni odbor, na kojega je posebno srdit, ker on sam še ni deželni odbornik!

Na deželni odbor izlil je celo golido gnojnice, in interesantno je bilo, kako je deželni odbornik in Šusteršijanec g. Povše spreminjal barve in zvijal črte na svojem obrazu, ko je moral požirati pelin, s kojim ga je krmil njegov lastni klubov načelnik!

Na vse zadnje je tega tudi glavarju preveč, ki prepove Šusteršiču v deželnem odboru »tako govoriti«.

Ko mu glavar že o ničemur govoriti ne da, spravi se dr. Šusteršič na župana Hribarja, ki je njemu in Jakliču, kakor videti, posebno k srcu priraščen. »Zavarovalnih agentov« je kar deželevo! Očita se županu, da se je svoj čas tudi izrekel za splošno, direktno, enako in tajno volilno pravico.

Ko je končaval, imel je dr. Šusteršič kakih pet poslušalcev. Vse drugo — prijatelji in neprijatelji — so bili radi dolzega časa iz zbornice pobegnili!

K Šusteršičevemu predlogu se je oglašil župan Hribar. Ker se je bil Šusteršič skliceval na to, da se je tudi župan Hribar svoj čas izrekel za splošno in jednako volilno pravico, je župan Hribar izjavil, da stoji tudi danes na istem stališču, ali poskrbeti se morajo zagotovila proti raznim zlorabam, zagotoviti se mora volilna svoboda. Kakor je kaznivo kupovanje glasov, tako se mora tudi zagotoviti, da ne bo duhovščina zlorabljala prižnice in spovednice za volilne namene.

Šusteršičeva banda se sicer dobro zaveda, da je svoje mandate dobila samo vsled najnesramnejše zlorabe lece in spovednice, samo vsled najhujšega duhovniškega nasilstva, a vzlic temu bi je Hribarjeve besede ne bile čisto nič motile, da ni iskala in prežala na kako priliko, da bi mogla začeti škandal. In

ker druge prilike ni bilo, je porabila Hribarjeve besede, ki niso drugega, kakor konstatiranje občeznanege dejstva in začela škandal.

Kričaje in razbijaje po mizah, so klerikalci zahtevali, naj predsedujoči nam. glavarju baron Liechtenberg pokliče Hribarja k redu, češ, da je Hribar razžalil ves duhovski stan. Ker pa v Hribarjevih besedah ni nič žaljivega, ni hotel baron Liechtenberg ugoditi klerikalni zahtevi, Hribar pa kakor ob sebi umljivo tudi ni hotel preklicati svojih besed.

Zdaj so začeli klerikalci obstrukcijo z razsajanjem in razbijanjem. Letele so ostre besede. Šusteršič in njegovi kompani so psovali kakor pijane barabe, posebno barona Liechtenberga, in se rotili, da ne puste nikogar več govoriti. Šusteršič je premetaval po mizi neki kodeks, kakor bi bil to kak žakelj žlindre, Brejc je razbijal s tintnikom, Schweitzer in Jaklič sta tolkla s pestmi po mizi. To pa ni oviralo župana Hribarja. Napredni poslanci so se vstopili okrog njega, da ni mogel noben klerikalec blizu, stenografa sta se vsedla pred njega in Hribar je svoj govor nadaljeval in tudi končal.

Namen klerikalne obstrukcije je bil s tem preprečen, a klerikalci so obstrukcijo nadaljevali, dasi so ž njou le svojem lastnemu pristahu branili govoriti. Besedo je namreč dobil dr. Krek, a govoril ni, ker so Šusteršič, Brejc, Schweitzer in Jaklič razgrajali. Šusteršič je kravarja Drobniča moral učiti, kako naj dela nemir, a mož je okoren in se kot obstrukcionista ni obnesel. Razen imenovanih je samo še Dular nekaj časa trkal s tintnikom in Pogačnik je prišel parkrat v dvorano ter s svinčnikom prav ponažno malo potrkal, vsi drugi klerikalni poslanci so šli iz dvorane; kmetje so prepustili katoliški »inteligenciji«, da uganja pobalinstva, ter po hodniku zdihovali, kaj bo, če deželni zbor ne bo mogel delati in torej ničesar dovoliti za kmeta.

V tem pa so klerikalci poslali k Schmidtju po razne igrače in začeli pravi pravcati pobalinski koncert s trobenticami in raglami ter malim bobenčkom. Zdaj je bobnal Šusteršič, zdaj dr. Brejc. Slednjemu se je bobenček posebno dobro podal, saj je gledalce spominjal na tistega Bobenčka, kjer se je Brejčev tast izkazal kot tiho-tapec.

Dve in pol ure je trajal ta koncert. Dr. Krek je moral ves čas stati na svojem mestu in se ni smel vvesti, sicer bi bil izgubil besedo. Ubogi Krek! Držal se je kakor Simon Held pod gavgami in kar višnjeje je postajal od dolgega stanja. Muzika se je pa nadaljevala. Čim so Šusteršič, Brejc, Schweitzer in Jaklič vsled utrujenosti nekoliko odnehali, je baron Liechtenberg pozvonil in klerikalni junaki so morali zopet začeti. Najbolj klavirno vlogo je igral konsumar-učitelj Jaklič. Tolekel je z neko črepinjo po tintniku, a čim je deželni predsednik pogledal na njegovo stran, ga je kar ruknilo in skril je črepinjo. Dokler je baron Hein gledal na tisto stran, se Jaklič ni ganil in šele nadaljeval, ko je bil gotov, da ga deželni predsednik ne vidi.

Tako je minula ura za uro. Napredni poslanci in veleposestniki so bili pripravljeni, vstrajati, če treba tudi celo noč, a klerikalci so se pri svoji pobalinski igri tako utrudili, da niso mogli dalje. Ponehali so in pustili, da je prišel dr. Krek do besede. Krek je izjavil, da je vsled dolgega stanja tako utrujen, da ne more govoriti in je milo prosil, naj se seja zaključi. Baron Liechtenberg je to milo prošnjo uslišal in ob pol 7. uri zaključil sejo. Tako se je končal prvi obstrukcijski nastop klerikalne stranke pravzaprav z veliko blamažo. Uspeh je ta, da velja pobalinstvo doktorja Šusteršiča, doktorja Brejca, doktorja Schweizerja in učitelja Jakliča deželo par stotakov.

Podali smo v predstojećem verno sliko sobotne seje. Prosimo zopet oproščenja zaradi načina pisave, a če smo hoteli dati verno sliko, smo morali pisati v tem tonu, sicer bi ne imeli čitatelji prave podobe o tej seji. Zdaj je deželni zbor pravo zrcalo kranjskih razmer, in so klerikalci tudi v deželnem zboru tako

nabilni, tako surovi, tako podli in pobalinski, kakor sicer v življenju. In potem se ljudje še čudijo, da je zadobil politični boj take forme!

### III. seja dne 23. junija.

Predseduje deželni glavar pl. Detela. Deželno vladu zastopata deželni predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas.

Današnja seja se je prav hitro končala. Pričela se je še dosti mirno in po zraku so šumele vesti, da so klerikalci po posl. Pogačniku stavili neko kompromisno ponudbo, vsled katere bi se število članov v finančnem in upravnem odseku pomnožilo na 14, tako da bi katoliki v teh odsekih imeli po šest članov. Napredna kluba sta pod pogojem, da dr. Šusteršič prekliče svojo psovko »lumparija« in da njegov klub da možo to garancijo, da se stvarno delovanje deželnega zbora ne bo več kalilo, bila pripravljena, pričeti pogajanja in g. deželni glavar je nekako z zadovoljnim licem pričel zborovati ter zaukazal perovodji, da prečita zapisnik zadnje seje.

Posl. dr. Ferjančič, kojega je bil Šusteršič v zadnji seji, ko se je za nekaj trenutkov iz zbornice odstranil, zasedel in falotarsko napadel, oglasi se k besedi, da spregovori k zapisniku. Govoril je takole:

V predvčerajšnji seji, ko slučajno nisem bil v zbornici, je izustil poslanec dr. Šusteršič, »da sem si na Dunaju pribelal advancement za višjesodnega svetnika na stroške ljudstva.« (Dr. Šusteršič: Istina, tako je!) Vsakdo bode priznal, da je to na sebi skrajno žaljivo. (Klici: Gotovo). Toda, če pomislim, od koga to prihaja, bi se za stvar ne zmenil, (Dobro) in bi ne reagiral, da se ni stvar izustila v zvezi s stranko, kateri pripadam. In samo z ozirom na to izjavljam, da nisem beračil za advancement, to tudi ni bilo treba, avanziral sem, ko je po službeni dobi prišla vrsta name, nič prej, nič poznej.

A s takimi in enakimi trditvami se hoče dokazati, kako je propala in sprijena stranka, ki ima med seboj take elemente, kakor sem jaz. Bilo bi jako vabljivo ozreti se po klerikalni stranki ter nekoliko eksamplificirati, kake značaje in subjekte ima ta stranka celo na voditeljskih mestih, a tega ne storim. Omeniti hočem marveč samo to, da drzno čelo za to insulto proti narodno-napredni stranki je imel dr. Šusteršič. Tisti dr. Šusteršič, glede katerega so sodišča v vseh instancah pravomočno spoznala, da ima **umazane roke**.

Ves čas med govorom ga je dr. Šusteršič prav pobalinsko motil in motili so ga tudi druge klerikalne ničle, posebno tiste, ki s farškim denarjem krmijo vedno lačne svoje želodce. Narodno napredna stranka je skrajno potrpežljivostjo prenašala skrajno razžaljeve psovke in niti reagirala ni, dasi so Brejc, Schweitzer, kravar Drobnič, sleparski konsumar Jaklič kakor psički lajali po zbornici. Komaj pa je dr. Ferjančič izustil besedo, da so sodišča dr. Šusteršiču soglasno prisodila umazane roke, spremenili so se zgornji omenjeni klerikalci v prava živinčeta. Kaj takega še nismo videli v olikani družbi in še celo pijani popje niso v stanu, da bi se tako odurno in živalsko obnašali. Sramota je obšla spodobne elemente, kolikor jih je v katoliško narodni stranki. Med te pa ne štejem niti dr. Kreka niti dekana Arkota, ker ta dva človeka sta v svojih duhovskih oblekah verno in do konca prisostvovala dr. Šusteršiču, dasi se je obnašal kakor norec, ki je ravnokar s prisilnim jopičem še na sebi ušel iz blaznice. Sodba bila je enoglasna: da ne more to biti normalen človek in da je prismoda v pravem pomenu besede, ker tako se more obnašati k večjemu stekel pes ali pa bolnik v blaznici.

Najprej je dr. Šusteršič v družbi s kravarjem Drobničem in z dr. Brejcem priskočil k sedežu dr. Ferjančiča in župana Hribarja, kričal je kakor jesihar: »lump, lump, lažeš, slepar, kradeš državni denar, baraba«. Pri tem so vsi trije z rokami razbijali po mizi pred Ferjančičem in Hribarjem. Mi smo ta dva, ki sta mrzlo-krvno prenašala ta insult, kojega bi se sramoval vsak pijani kmetijski fant, iz srca občudovali. Nas jeden bi bil brez dvojbe zgubil hladnokrvnost in pograbil bi bil stol ter okresal te parlamentarične smrkavce, da bi se bil s krvavimi glavami priplazili do svojih sedežev. Kravar

Drobnič, kojemu se na obrazu pozna, da ne zna do petih šteti, ki je sploh jeden največjih butcev, kar jih je v klerikalni stranki, bil je toli predrzen, da je vzel s Hribarjevega tintnika posodičo za sipot ter vrget proti poslancu Božiču. Sreča njegova, da ni nikogar zadel, ker drugače bi mu bili mesto kравjega zvonca obesili bodeče trnje okoli vrata. Že so se dvigale pesti, kar je prihitel g. dež. glavar bled kakor zid ter je Šusteršiča potisnil proti sedežem klerikalnih poslancev. Ta pa se je postavil pred te sedeže ter prav kakor pijanec ali norec pričel proti središču in proti desnici hripavo upiti: Korruptnabanda! Korruptirte Bande! Boste tako kmalu pocrkali! Ste tatovi in lumpje! Vi kradete! Vi žrete! Vi ste barabe! Sram Vas bodi! Vi ste vse izdali! Ste se vladi prodali! Vi usrani vladni hlapci! Krave! Lumpi! Lumpi! Psi!»

Napredni poslanci niso reagirali na ta krvava žaljenja, kojih si mi čisto nič izmislili nismo. Vse to so ipsissima verba prijatelja ljubljanskega knezoškofa in človeka, ki od danes naprej lahko bratovščino pije z vsakim ušivim vagabundom. Napredni poslanci so ostali mirni, ker so si bili v svesti, da imajo z norecem opraviti in ker niso imeli pri sebi pasjih bičev, s kojimi bodo Šusteršiča brez dvojbe prihodnjič v polni meri traktirali, če bi se še enkrat predrznili, proti njim tako nastopiti, kakor je danes nastopil. Glavar Detela izjavi, da takim ljudem ne predseduje nikdar več, ter zaključi sejo. Izjavo glavarjevo sprejmejo napredni poslanci s ploskanjem.

Šusteršič pa še vedno dalje divja ter ponavlja svoje psovke ter kliče: Ali hočete kaj zaušnic dobiti?

Dr. Tavčar vstopi pred Šusteršiča: Tukaj sem! Prvi bi nerad udaril — na Vašo zaušnico sem pa tudi radoveden.

Šusteršič se umika proti izhodu ter pravi: Bo že prišel čas za to.

Dr. Tavčar mu pa le prigovarja, da naj, ker je že danes pri delu, tudi to delo izvrši. Ali Šusteršič, ki je junak samo v svojem goltancu, ni imel korajžje pričeti ter jo je tiho odkuril, drugi poslanci pa so ostali še dlje časa v zbornici ter se razgovarjali o pripetljajih današnje seje. Govorise, da bo deželni zbor odgoden ali pa zaključen, kar je tem lažje mogoče, ker ima deželni odbor dovoljen provizorij za nedoločen čas, to je, do tiste dobe, dokler ne bo deželni proračun postavnim potom odobren. Če hoče dr. Šusteršič, traja to lahko tri ali štiri leta.

Druga seja je po zaslugi Šusteršiča in njegovih pajdašev, kar se tiče škandaloznosti, še prekosila sobotno sejo. Podali smo verno sliko tudi te seje, da spozna javnost, kako falotsko družhal je duhovščina s škofom na čelu usilila nevednemu ljudstvu za poslance. Kmet umira revščine — njegovi zastopniki pa stoje pod komando ožlindrane bande političnih rowdijev, katero bi povsod z brcami signali iz vsake beznice, ki so pa pri nas zastopniki duhovščine in branitelji vere!

### V Ljubljani, 23. junija.

#### Iz deželnih zborov.

V koroškem deželnem zboru je imel v otvoritveni seji deželni glavar daljši govor o splošnem sedanjem političnem položaju ter povedal, da deželi ne bo treba zvišati doklad. V nižjeavstrijskem deželnem zboru se je sprejel Luigerjev nujni predlog v zadevi obnovitve carinske in trgovinske zveze z Ogrsko. V moravskem deželnem zboru se je razbil klub čeških poslancev, ki je obstajal že 41 let. Izstopili so najprej mladobeski poslanci, ker se ne morejo strinjati s politiko nadškofa Kohna. V češkem deželnem zboru je izmed 25 vsememskih poslancev pristopilo k Schönererjevi skupini 18. Wolf ima še samo 5 mož. V gališkem deželnem zboru je stavil posl. Stapinski nujni predlog, naj zbornica v imenu cele gališke dežele protestira zoper govor nemškega cesarja v Marienburgu. Galerija je začela hrupno demonstrirati zoper nemškega cesarja za kar jo je dal predsednik izprazniti.



## Kaj je ultramontansko?

Katoliška duhovnika dr. Klasen in dr. Bumüller izdajata časopis das 20. Jahrhundert, v katerem pobijata klerikalizem s katoliškega stališča. Dr. Klasen je bil prej urednik klerikalnega lista »Bayrische Courier«. Ta dva sta torej označila ultramontanstvo in klerikalizem takole: Ultramontanstvo je ona smer v katol. cerkvi, ki stoji na stališču, da treba siloma izpeljati verske in cerkvene predpise in sicer s pomočjo države ter smatra zagledatelj državo za izvršilni organ cerkve. Zato ultramontanci ne ločijo politike in cerkve. Vero je možno siloma vpeljati le tedaj, če se ima politično moč države v rokah. Zato stremijo za politično nadvlado v državi. Za zgolj politične aspiracije se zlorablja vera, katero se kaže masi, kako je preganjana. Značilna je za ultramontance lažnivost. Ti ljudje niso odkritosrčni niti sami sebi, ker naglašajo le svetle strani cerkve in še bolj le dobre strani svoje stranke, v vsem drugem pa rabijo nepošten zistem prikrivanja. Zato imajo mnogo »dobrih« katolikov, katerih tajna moralna vrednost je v protislovju s kazanim katolicizmom. Ti nosijo svoje versko prepričanje v mošnjičku. To so najčistejši farizeji. Pomanjkanje resnicoljubnosti in poštenosti je je specifičen znak klerikalnega časopisja. Ultramontansko katoliško časopisje je surovo, zabavljasko, prostaško in lažnivo ter moralno in intelektualno inferiorno. Karakteristično za ultramontance je tudi pretirano naglašanje cerkve mesto vere, pravic cerkve mesto dolžnosti vere in zunanjosti mesto notranjosti. — Tako pišeta katoliška duhovnika in ne morda kak brezveren liberalci!

## „Ves narod pod križ.“

Besedičenje cesarja Viljema je že nemškimi nacionalnim listom preneumno! »Grazer Tagblatt« piše: Cesar Viljem ima sedaj vsak dan kak govor; enkrat pri »Borussii«, enkrat v Ahenu. Tu je slavil Karla Velikega kot »germanskega cesarja«. Toda ta Frank, ki je izročil Sakse radi njihove stare narodne vere v bogove uničenju z ognjem in mečem, vzlic svoji sijajni moči in dostojanstvenosti ni nikak junak nemštva, saj mu je bil ta pojem tuj. Z narodnega stališča torej spomina Karla Velikega ni možno slaviti. Proslavljanje ga morejo le kot vladarja in pospeševalca katoliške vere. Da pa je nemški cesar pretirano poveljeval tega rimskega cesarja ter se klanjal papežu in cerkvi, zato je prejel zahvalo pri vseh klerikalcih. Klerikalcem se zdi izjemoma Viljemov govor visokopomemben. — »Jaz postavljam vso državo, ves narod, svojo armado in svojo hišo pod križ«, je končal Viljem svojo najnovejšo govoranco prav v duhu Karla Velikega, ki je dal več tisoč glav Saksov na en dan posekati, ker se niso hoteli odpovedati stari veri dedov. Ali zato je postal Karl Veliki celo svetnik! Danes pa ne živimo več v 9. stoletju, in danes odločajo narodi sami kam se »postavijo«. Vsekakor pa si je Viljem II. v Rimu pridobil mogočne prijatelje, in klerikalci ga bodo poslej odločnejše podpirali.

## Najnovejše politične vesti.

Zaprisega saksonskih čet za vdanost novemu kralju se je izvršila v soboto. — Strahovi turškega sultana. Said Edge, stričnik sultanov, je bil te dni v ječi zadavljen. Sultan ga je namreč sumnil, da hlepi po prestolu. Ahmed paša, bivši sultanov ljubljene, je zbežal z neko angleško ladjo, ker mu je baje sultan namenil enako usodo. — Odstavljen veliki župan. Minister Szell je telegrafično odstavil velikega župana mošonskega komiteta J. Foganyja ter odredil o njem disciplinarno preiskavo. — Razpuščen občinski zastop. Praško namestništvo je razpustilo občinski zastop v Budlovicah, največji v plzenskem okraju, zaradi nerednostij v občinskih računih. To je v tem okraju že tretji razpuščen občinski zastop iz navedenega vzroka. — »Poljski fond« za Poznajsko je že dosegel 100 milijonov kron, kajti lvovska banka je zopet dovolila 10 milijonov, banka v Varšavi pa 16 milijonov kron. — Zaradi političnega zadržanja francoskih uradnikov je sklenil ministrski svet se natanko prepričati pri vsakem imenovanju. — Drugi

atentat na guvernerja harkovskega. Na kneza Obolenskoga je nekdo dvakrat ustrelil ter ga smrtno ranil. Prvič se je nanj streljalo dne 30. m. m. — Italijanski admiral Magagni je umr. — Ruski car na Balkanu. Po vodom svojega potovanja k blagoslovljenju spomenika carju osvoboditelju na Bolgarskem obišče car Nikolaj tudi rumunskega kralja.

## Izpred sodišča.

**Oproščen učitelj.** »Slovenec« je v svoji številki 86. dne 16. aprila priobčil sledečo notico: »Danes je stal pred tukajšnjim deželno sodišču bivši učitelj v S. oženjeni J. J. (»Slovenec« je navedel polna imena), znan pristaš svobodne misli. Tožen je nenravnih dejanj. Tri šolarske deklice so danes nastopile kot priče. Obravnava, ki je bila tajna, se je preložila, da se zasliši še nekatere priče. — Mi smo takrat molčali o zadevi iz najtehtnejših razlogov, ker smo poznali osebnost obdolženca in smo po zanesljivih informacijah prepričani bili o njegovi nedolžnosti. Danes moremo konstatirati, da smo takrat prav imeli. Dne 21. t. m. vrnila se je namreč pred tukajšnjim deželno sodiščem nova razprava o tej zadevi in zatoženec je bil oproščen. Dokazalo se je namreč, da so njega obdolžujoče priče skrajno lažnive in vse obdolžitve — kopa laži. Jasno se je tudi pokazalo, da imajo tudi tu klerikalna stranka svoje roke vmes, a obdolženec si ne more pri nikomur iskati zadoščenja zaradi grozovitega obrekovanja, ker se je proti njemu delovalo vedno prav poštenjaško z brezimi ovadbami. Nadučitelju, kojemu je dalo v soboto zadoščenje deželno sodišče, čestitam, da se mu je posrečilo, oprati si svojo čast; klerikalno stranko pa vprašamo: Ali Vam je zmanjkalo res že zadnjega poštenega bojnega sredstva, da se poslužujete takega lopovskega orožja, kakoršno se je rabilo tu? Radovedni smo, če bode »Slovenec« storil svojo dolžnost v tem slučaju.

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. junija.

— **Osebnosti.** Gimnazijski ravnatelj v Spletu, g. Ivan Kos, je imenovan ravnateljem gimnazije v Pazinu. — Deželnovladni konceptni praktikant, gosp. Leon Grasselli, je imenovan deželnovladnim konceptistom.

— **Deželni zbori.** V soboto so bili odprti tudi deželni zbori štajerski, goriški, tržaški in istrski. — V štajerski deželni zbor ni bilo slovenskih poslancev; v istrskem deželno zboru je deželni glavar Campitelli govoril samo italijanski, glavarjev namestnik dr. Stangher pa najprej hrvatski in potem italijanski. Poslanec Vernier je protestiral proti temu, češ, da bi bil moral Stangher govoriti najprej italijanski in šele potem hrvatski, ker da Istra je bila, je in bo laška dežela! Spinčič je protestiral proti temu, da je deželni glavar govoril samo italijanski. — Seje tržaškega deželnega zbora se je udeležilo samo kakih 20 poslancev, torej tretjina. Seja je trajala samo deset minut. Govorila sta vladni zastopnik in deželni glavar. Ta je zaklical samo je denkrat »evviva« cesarju, ne trikrat, kakor je sicer povsod navada, a poslanci se niso niti takrat odzvali in niso zaklicali »evviva«, nego le molče vstali raz sedeže.

— **V »Katoliškem domu«** je bil včeraj shod, na katerem je norel dr. Šusteršič. Govoril je o vseh mogočih in nemogočih stvareh, psoval in zmerjal napredno stranko na vse načine, tako surovo in podlo, da tako ne znajo niti najrazupitejši šnopsarji. Zbognani »volilci«, večinoma hlapci, delavci in okoličanski kajžarji so bili z nastopom dr. Žilindre jako zadovoljni.

— **Prof. Masaryk in »Slovenec«.** »Slovenec« je pred kratkim imenoval Masaryka brezverca. Sploh se vede »Slovenec« v verskih rečeh tako predrzno, kakor bi bil vzel vso vero v zakup in kakor da so njegovi uredniki že pili bratovščino z Bogom. Ameriški listi pa nam poročajo sledeče o profesorju Masaryku, ki ravnokar predava na najslavnejših ameriških vseučiliščih o socialnem vprašanju. V New-Yorku ga je vprašal urednik gosp. Pulpit: »Omenili ste, g. profesor, da socialisti imajo razum svojih gospodarskih težnj tudi etične težnje, tako so, recimo, poslali svoje delegate k antialkoholnemu

shodu in se obenem živo zanimajo tudi za verska vprašanja. Vidim, da razločujete med etičnimi in verskimi vprašanji.« — Prof. Masaryk: »Da. Ljudstvo potrebuje vero, tudi jaz imam vero.« — P.: »Ali ne mislite, da zadostuje splošna etika?« — Prof. M.: »Etika je kaj drugega. Človek potrebuje vero, seveda ne one vere malikovalskih bab.« — P.: »Vi bržčas mislite, da ljudstvo zato potrebuje vero, ker se ne more odvaditi njenemu tisočletnemu vplivu in je vsled svoje neumnosti na njo navezano. Toda Vi kot dičen učejak sam bržkone ne verujete.« — Prof. M.: »To bi bilo lepo, da bi priznaval samo za ljudstvo potrebo vere. Jaz verujem iz globočine duše in vsled notranjega prepričanja in ne kakor češki plemiči (in kranjski klerikalci — Op. stavca), ki puščajo in pospešujejo pri ljudstvu vero zgolj zato, da je ohranijo v nevednosti, da je morejo potem lažje izkoriščavati in izsesavati. Sicer pa »učejak« — kaj je to? To je kakor črevljár, ki se nauči samo ene stroke, druge pa ne razume prav nič. Učejak je enostranski, kajti ves svoj um je uporabljal v celem svojem življenju samo za eno stroko. Ta potemtakem pač ne more biti celotna in harmonična ter ne more skladno razmotrivati, iz kakih delov obstoji ljudstvo in njegovo življenje.« — Tako govori Masaryk, nad katerega si upajo celo duševni pritlikavci iz šenklaškega farovža. Ondi meni častita gospoda, da je vso učenost z veliko žlico posrežala sama, za Masaryka in za uboge liberalce pa da potem čisto nič ni ostalo.

— **Iz Kroke** se nam piše: Ker niste v Vašem listu še poročali o žalostnem koncu našega faliranega »konzula«, katerega naloga naj bi bila, rešiti kropske kovače mizerije, evo Vam kratko sporočilo. Kovaški veliki mojster in organizator Andrej Škriba, vulgo Špencir, zavzel se je pred štirimi leti s pravim »nesebičnim« navdušenjem — v družbi nekaterih botrov, za ustanovitev »konzula«, katero namero je tudi oživil. To je bilo življenje ta čas! Gotovo se bodo od borniki spominjali tiste dobe, kakor Izraelci na egiptovske lonce. Nekoč se je agitovalo iz konzulnih krogov, naj bi prišel v podružnico tukajšnje farne cerkve »na kapelico« duhovnik; napravili so krščanski socijalisti v ta namen prošnjo na škofijski ordinarijat. Vspeh tega je bil, da je prišel neki duhoven na ogled, stopil je v konzul, kjer je našel vse v največjem neredu. Par pijanih konzulcev krmižljavih oči zasedalo je stole krog umazane mize, katera se je nahajala v nepristopni luži, nekaj jih je ležalo na tleh. Duhoven pa ni imel okusa za enake konsumne orgije, ni ga bilo več blizu, kar zginil je iz Kroke. Mnogo bi vede povedati stene, ko bi govorile. Glede na gospodarjenje v konzulu dalo bi se omeniti marsikaj, tako naprimer, gledalo se je mnogo na dobro blago. V ta namen so se velikodušno žrtvovali gg. odborniki in drugi njih prijatelji, kateri so bili vedno pri rokah, kadar se je bilo treba osvedočiti o kakovosti došlega blaga. Naši trgovci niso hladnokrvno gledali, kako jih zapuščajo odjemalci in kako imenitno prospeva novoustanovljeni konzul. Ugibalo se je marsikaj, toda, kdo jim more do živega, ko jih ščiti zakon. Pomisli, dragi bralec, kako dolgo je moralo trajati veselo raje v konzulu. Ustanoviteljem tudi to ni bila deveta briga, kar kaže okoliščina, da so bili le taki odborniki, kateri so na suhem, ako dež ne gre. »Tam, kjer nič ni, še cesar pravico izgubi.« Škoda, g. Špencir, da je bilo tako kratko; pa saj je tako prav, sicer bi se razvadili; sedaj ste deležni v polni meri sladke zavesti in spominov na boljše čase, kar naj Vam bo v tolažbo. Škoda, da bodo prizadeti le upniki. Častitati je našim trgovcem in krčmarjem, da so se znebili nerealne konkurence; dotičnim konzulcem pa želimo, da bi iz navedenega izerpljali nauk: Kovač ostani pri nakovalu, čevljár pa pri kopitu. — Črtomir.

— **Pogreb ponesrečenega mestnega uradnika** gosp. Hermana Kukle se je vršil v soboto ob 1/2. uri iz cerkve sv. Krištofa. Velikanska udeležba občinstva je kazala, kolike simpatije je vzbudila tragična smrt pokojnika v vseh slojih. Pogreba so se udeležili večinoma vsi mestni uradniki z županom g. Iv. Hribarjem in mag. ravnateljem g. Iv. Vončinom na čelu, mnogo občin-

skih svetovalec, telovadno društvo »Sokol« z zastavo, oddelki gasilnega društva, zastopniki kluba slovenskih kolesarjev, mnogo dam i. dr.

— **Občni zbor ljubljanske društvene godge** se radi premajhne vdeležbe članov ni vršil ter je preložen na prihodnjo soboto.

— **Pevsko društvo »Ljubljana«** priredi danes, dne 23. t. m. ob 9. uri podoknico visokočastitemu gospodu župniku Ivanu Vrhovniku.

— **V izložbi Schwentnerjeve knjigotržnice** je razstavil gosp. akad. slikar Ivan Grohar sedmero svojih slik, o katerih prinesemo poročilo čim prej.

— **Svinčene cevi so kradli.** Delavec Franc Čuden, stanujoč v Hrenovih ulicah št. 14, je delal pri trdnici Brückner iz Gradca, ki v justični palači upeljava kurilne naprave. Čuden je porabil to priliko in je kradel svinčene cevi. Prodaj jih je nekemu steklarskemu pomočniku na Dunajski cesti, skupilo pa je delil z delavcem Francetom Genussijem, ki mu je pri tatvini pomagal. Policija je aretovala Čudna in Genussija.

— **Boj med ženskama.** Danes zjutraj sta se v neki gostilni na Žabjeku stepli dve ženski. Povod pretepu je dala okolnost, da je mož jedne pil z drugo celo noč v gostilni. Zjutraj je prišla žena po moža in ga našla v ženski družbi. To jo je tako raztogotilo, da je koj planila ženski v lase in jo začela za iste vleči. Napadenka se je branila in tako je nastal hud boj, ki je privabil mnogo gledalcev v gostilno.

— **Nepredvidni kolesarji.** V soboto popoldne je v Trubarjevih ulicah neki kolesar podrl na tla 5 let starega Albina Torellia. Deček je padel, pa se ni poškodoval. — Včeraj dopoldne pa je na Marijinem trgu črevljarski pomočnik Franc Polhl s kolesom sunil neko damo, da je padla.

— **Nočni čuvaj na Rimski cesti.** V soboto zvečer je policijski stražnik prijel na Rimski cesti nekega postopača, ki je nosil čez ramo leseno puško in je ustavljal ženske, češ, da je nočni čuvaj. Policaj je nočnega čuvaja vzel seboj in ga vtaknil v luknjo.

— **Govorica.** Po Ljubljani se govori, da je včeraj ob pol 6. uri pri prelazu Dolenjske železnice skočila neka ženska z otrokom v naročju v Ljubljano.

— **Umobolni ušel.** Danes zjutraj pripeljala sta dva moža umobolnega I. Šinkovca iz Idrije v Ljubljano. Na kolo dvoru jima je ušel in je podil pasažerje po kolodvoru. Končno sta ga spremljevalca vendar ujela in odpeljala v blaznico.

— **Z lestve padel** je v soboto ponoči pekovski pomočnik Karol Kvatole, ko je v pijanosti lezel na Jezerškov hlev v Vodmatu. Zlomil si je desno nogo.

— **Pri streljanju zoper točo** je ponesrečil Henrik Knez iz Šent Jurja občina sv. Križ. Vnel se je v topiču smodnik in mu puhnil v obraz. Bil je hudo opečen. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Izgubljene reči.** V Šolskem drevoredu je izgubila služkinja M. N. danes dopoldne denarnico s 16 kronami. — Na Mestnem trgu je izgubila neka gospodična zlato kratko verižico s priveskom. — Na poti od topničarske vojašnice po Dunajski cesti do Marije Terezije ceste izgubljena je zlata ura. — Na poti od Resljeve ceste po Komenskega ulicah in Sodnijski in Marije Terezije cesti do Šiške pa je bila izgubljena srebrna ženska ura.

— **Priloga.** Današnji številki je za ljubljanske naročnike našega lista pridelana priloga trdnice Schneider & Verovšek v Ljubljani, Dunajska cesta.

\* **Najnovejše novice.** Oblak utrgal se je med St. Hipolitom in Altmandorffom in napravil mnogo škode pri industrijalnih podjetjih. Več velikih tovarn je ustavilo delo. Tudi kmetje imajo veliko škodo. Kraj je daleč od okoli poplavljen, mostovi čez reko odtrgani. — Trije splavarji utonili so v Muri pri Lipnici. Bilo jih pet na enem plavu, ki se razbil. Dva sta se rešila. — Reka Vistula je iztopila iz bregov in tudi Sola je močno narasla. Pet občin je pod vodo. Ljudje sede na strehah in drevesih in vpijejo na pomoč. Promet je ustavljen. — Afera Humbert. Kakor je izjavil neki Humbertov sluga je bila Eva Humbert, ko se je družina podala na beg, od svoje matere s silo potisnena v voz. Predvčerajšnjim je bila prodaja slik rodbine



Humbert. Skupili so dosedaj 614.910 frankov. Prodaja se še nadaljuje. — Na forum romanum so izkopali več jako zanimivih grobov, ki dokazujejo, da je bilo že v starodavnih rimskih časih sežiganje kakor tudi pokopavanje mrtličev v navadi. — Strahovita eksplozija plina se je pripetila v Milanu. Devet oseb je težko ranjenih. — Vlaka električne železnice sta skupaj trčila v Berlinu. Trinajst oseb je lahko ranjenih. Vozovi obeh vlakov so močno poškodovani. — V Pattersonu mora vojaštvo ščititi mesto pred anarhističnim terorizmom. Vodja anarhistov M. Queen agitira za splošno stavko. — Iz New Yorka se poroča, da se je podrl viseč most neke železnice v južni Karolini pri Shelly-u baš v trenutku, ko je šel vlak čez. Voditelj lokomotive je sicer zapazil, da se most udaja, a je mislil, da bo še lahko prišel čez. A zadnja dva vozova sta padla v vodo in je deset oseb utonilo. — Tovarna za papir je pogorela v Jaoli na Italijanskem. Jeden delavec je zgorel, več je zelo opečenih. Materijalna škoda se ceni na 200.000 lir. — Svetovna razstava v Bruslju. Vlada je sklenila, da priredi l. 1907. svetovno razstavo. Načrti in proračuni se že izdelujejo.

## Društva.

— „Ljubljanskega Sokola“ včerajšnji prvi peš-izlet je bil imeniten. Izpolnil je vsestranski namen, katerega je bil odbor imel pred očmi, sklenivši, prirediti redne peš-izlete. Točno ob 2. popoldne je odkorakalo nad 30 Sokolov — skoro samih telovadcev — iz telovadnice po Tržaški cesti proti Dobrovi. Nad Vičem se je vsula sicer huda ploha, a to naših Sokolov ni kar nič motilo. Mej veselim prepevanjem narodnih pesmij in koračnic šli so pogumno naprej, kakor v boj. Kadar pa je zadonel strogi načelnikov »pozor«, tedaj ni bilo čuti drugega, kakor trdi korak po cesti. Nikdar jim ni prešla misel, da je ves izlet tudi le — telovadba. Od časa do časa izvajali so redovne vaje. Po četrty uri je že prepeval sokolski rog v Dolnicah pri Miklavu, kjer je pričakovalo Sokole mnogobrojno ljubljansko občinstvo. Kratek odpočitek, malo okrepčila, in že se je glasilo povelje: na igrišče! Pod točnim vodstvom načelnika brata dra Murnika so se na to izvajale razne redovne, rajalne, proste vaje in skupine. Na vrsto so prišle tudi razne igre; posebno ona z veliko žogo je vzbujala mnogo zabave ne samo v igralcih, ampak tudi v številnih gledalcih. Ves čas sta vladala vzoren red in stroga disciplina. Vse se je vršilo tako lepo in točno, kakor bi se bili telovadci že mesece in mesece pripravljali na ta izlet. In to je ravno prednost »Ljubljanskega Sokola! Redni obisk telovadnih ur, vzoren poduk jih dela vedno pripravljene bodisi za ta ali oni nastop. — Ob 3/8. je stala vsa četa zopet v redu in vrsti in pot jo je vodila proti Ljubljani. Povsodi so jim doneli srčni pozdravi nasproti, iz kmetskih hiš so vreli skupaj ljudje ter klicali: »Na zdar, Sokoli! Bil je v resnici lep dan tako za Sokole, za njih spremljevalce kakor tudi za naše dobro in narodno čuteče ljudstvo. Sokoli, tako naprej!

## Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 23. junija. Ministrski predsednik Körber je bil danes v posebni dolgi avdijenci pri cesarju. Poročal je cesarju o stanju pogodbenih pogajanj.

Dunaj 23. junija. Po „Slovenskem Narodu“ signalizirano odlikovanje posl. dr. Kathreina je izvršeno. Kathrein je dobil red železne krone I. vrste.

Dunaj 23. junija. Včeraj je bilo tu podpisano novo bosansko 4 1/2% posojilo v znesu 78 milijonov kron. Na čelu konsorcija stojita „Bankverein“ in „Unionbank“.

Braždane 23. junija. Cesar Franc Jožef je dospel sem, da se udeleži pogreba umrlega kralja. Tudi razni drugi knezi so dospeli sem.

Interlaken 23. junija. Pri dirki avtomobilov je bil neki Baumann iz Berna podrt in raztrgan na več delov.

## Borzna poročila.

### Dunajska borza

dné 20. junija 1902.

|                                     |        |
|-------------------------------------|--------|
| Skupni državni dolg v notah         | 101.65 |
| Skupni državni dolg v srebru        | 101.60 |
| Avstrijska zlata renta              | 120.90 |
| Avstrijska kronska renta 4%         | 99.75  |
| Ogrska zlata renta 4%               | 120.75 |
| Ogrska kronska renta 4%             | 97.90  |
| Avstro-ogrsko bančne delnice        | 157.8  |
| Kreditne delnice                    | 679.25 |
| London vista                        | 240.25 |
| Nemški državni bankovci za 100 mark | 117.30 |
| 20 mark                             | 23.47  |
| 20 frankov                          | 19.08  |
| Italijanski bankovci                | 94.—   |
| C. kr. cekini                       | 11.25  |

## Žitne cene v Budimpešti

dné 23. junija 1902.

| Pšenica | sa oktober  | sa 50 kg | K | 784 |
|---------|-------------|----------|---|-----|
| Rž      | „ oktober   | „ 50     | „ | 651 |
| Koruzna | „ julij     | „ 50     | „ | 506 |
| „       | „ avgust    | „ 50     | „ | 513 |
| „       | „ maj 1903. | „ 50     | „ | 512 |
| Oves    | „ oktober   | „ 50     | „ | 580 |

Efektiv.

5—10 vinarjev cenejši.

## Darila.

Za Prešernov spomenik. Potujoča družba cirkusa Barnum & Bailey povodom smrti alona „Erica“ 250 fiekov. — Serpentinec! — Živio!

## Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 808.2 m. Srednji tlačni tlak 756.0 mm.

| Junij | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura v °C | Vetrovi    | Nebo        | Padačina v 24 urah |
|-------|----------------|------------------------|------------------|------------|-------------|--------------------|
| 21.   | 9. zvečer      | 735.0                  | 15.2             | sl. jug    | oblačno     |                    |
| 22.   | 7. zjutraj     | 737.2                  | 13.3             | sl. jvzhod | del. oblak. | 0.9 mm.            |
|       | 2. popol.      | 736.7                  | 23.7             | sl. vzhod  | pol. oblak. |                    |
| 23.   | 9. zvečer      | 738.7                  | 15.0             | sl. jvzhod | jasno       |                    |
| 23.   | 7. zjutraj     | 739.8                  | 12.0             | sl. jvzhod | jasno       |                    |
|       | 2. popol.      | 737.7                  | 24.0             | sr. jvzhod | pol. oblak. | 1.9 mm.            |

Srednja temperatura sobote in nedelje 14.8° in 17.3°, normale: 18.4° in 18.5°.

## Zahvala.

Povodom nenadne smrti mojega ljubljanskega soproga izreklam s svojima otrokoma vred vsem, ki so se vdeležili pogreba, toplo, prisrčno zahvalo!

Velečenemu g. županu; cenjenemu magistratnemu uradništvu, sl. prostovoljenemu gasilnemu društvu, slavnemu telovadnemu društvu „Sokol“, c. kr. domobranskemu vojaštvu, cenjenemu občinstvu, darovalcem mnogih vencev in cvetic, tem zgovornim znamenjem ljubezni in spoštovanju do mojega nepozabnega soproga, sorodnikom, dragim prijateljem in znancem, ki so mi v teh mučnih urah z besedo in dejanjem tolažilo stali na strani, vsem tem bodi iz globočine srca izrečena še enkrat prisrčna zahvala.

Ljubljana dne 21. junija 1902.

(1454) Marija Kukla.

## Majhno posestvo na prodaj!

Solidno zgrajena, z opeko krita hiša, urejena za gostilno in prodajalno, v Krtni hiš. šte. 57, preje last Jožefa Pajer-ja, dalje lepa, rodovitna njiva ob državni cesti v Prevojah, pripravna za stavbišče, se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda.

Natančneje izve se v pisarni Marije Terezije cesta šte. 16 („pri Žvokeju“), nasproti Kolizeja. (1358-10)

## Pozor

trgovci in gostilničarji!

Kranjske salame

zelo okusne kakovosti, 1 kg. 1 gld. 20 kr., razpošilja od 5 kg. naprej po pošti in železnici proti povzetju

Dragotin Novak v Trebnjem, Dolenjsko.

## Izvoznika piva

išče večja pivovarna.

Zahteva se kavicija in nekoliko spretnosti v pisavi in računanju. Oskrbovati bi moral tudi konje. Plača in provizija po dogovoru. (1430-3)

Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „B. 16“.

## Inteligenten gospod

ki ima veliko znanecov, se nastavi kot

## generalni agent za Kranjsko

proti plači, s prispevkom za stanovanje, z dietami za potovanje, odškodnino za železniške in poštne stroške in provizijo (mlajši ima tudi upanje na pokojnino) od odlične zavarovalne družbe. Ponudbe z »Curriculum vitae« (z opisanim dosedanjim življenjem) in s fotografijo naj se pošiljajo do konca junija pod »Sichere einträgliche Stellung« na upravništvo »Slov. Narod.« (1448-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

## Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j. k. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curil, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovevare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novomesto in v Kočevje. Osonni vlak: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano j. k. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Cariba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal iz Inomosta. Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlak: Ob 8. uri 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 33 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 1. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 5. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 5. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajnjemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1393)

Prijetno, jako zdravo

prebivanje na deželi

za poletje

v Medvodah

dve postaji od Ljubljane, s popolnoma novo opremo, tudi s kuhinjskim in namiznim orodjem. Tudi se odda še nekaj

stanovanj

mirnim strankam v najem. — Na razpolago je kegljišče, igrišče za lawn-tennis v senčnatih nasadih in jako zdrava rečna voda za kopanje. — V kraju samem je poštni in brzojavni urad. (1414-3) Vse cenjene ponudbe naj se pošiljajo Franu Jarc-u, lastniku, Medvode.

Spreten

## trgovski pomočnik

vešč špecerijske stroke, se sprejme. Vstop 1. avgusta. (1386-3) Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«

V hiši na Marije Terezije cesti št. 8 oddasta se takoj

## 2čedno meblovani mesečni sobi

in je ena cestnoležeča in s separatnim vhodom. — Več se izve pri hišnem gospodarju v pritličji, na desno (1410-3)

329 litrov

## starega pristnega ljutomerca

s sodom vred proda se po jako nizki ceni radi odpotovanja. (1451-1) Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«

## Stanovanje

z dvema ali tremi sobami in pritliklinami se išče za 1. avgust t. l.

Ponudbe naj se pošiljajo upravništvu »Slov. Narod.« (1455-1)

V hiši št. 3 na Kongresnem trgu v III. nadstropju se oddasta s 1. julijem v najem 2 jako lepi, prijazni in dobro opremljeni (1452-1)

## sobi

priljubljeni tudi za dva gospoda.

Išče se spreten

knjigovodja ob enem korespondent

ki je slovenskega in nemškega jezika zmožen, za tukajšnjo manufakturno trgovino. Želi se, da se nastopi takoj. 1421-3 Ponudbe: Ljubljana, poštni predal 35.

## Pozor!

Dobro ohranjen

## pekovski stroj

se proda po nizki ceni v Kranju, hišna šte. 124.

Krasno poletno

## stanovanje

s štirimi sobami, kuhinjo in s popolno opremo se odda takoj na Gorenjskem, četrte ure od postaje Zirovnice. Sprejme se le družina, ki ima svojo kuharico. Odda se tudi manj sob po dogovoru. (1450-1) Naslov v upravništvu »Slov. Narod.«

Vničujte

## m u h e

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-104)

Najboljše sredstvo je ameriški

## Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Vabilo

## občni zbor

Savinjske posojilnice v Žalcu

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

v torek, dne 1. julija 1902

ob 8. uri dopoldne

s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva in treh računskih pregledovalcev.
5. Razni predlogi. (1453)

Opomba: Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklicen, skliče se na deveto uro istega dne z enakim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme sklepati brezpogojno.